

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

OCTAV BOZÎNTAN

**HANUL
PĂCĂTOȘILOR**

— r o m a n —

Libris
EDITORIAL

Respect pentru oameni și cărți

Director editorial: Dana Anghelescu
Lector: George Vlaicu
Corector: Mihaela Hura
Grafică: Irinel Merlușcă

© Libris Editorial, 2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOZÎNTAN, OCTAV
Hanul păcătoșilor / Octav Bozîntan. - Brașov:
Libris Editorial, 2018
ISBN 978-606-8953-25-0
821.135.1

Libris Editorial

*Str. Mureșenilor, Nr. 14, Brașov, România
Tel: 0268 477 799
E-mail: editura@libris.ro*

Libris Distribuție – Librăria Șt. O. Iosif

*Tel: 0268 477 799
E-mail: office@libris.ro*

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	7
CAPITOLUL I.....	17
CAPITOLUL II	77
CAPITOLUL III.....	105
CAPITOLUL IV.....	153
CAPITOLUL V	225
CAPITOLUL VI.....	263
CAPITOLUL VII.....	321

OCTAV BOZÎNTAN

Autorul este născut în Ploiești, la 01.04.1961. Absolvă Liceul „I.L.Caragiale“ în 1979 și timp de trei ani este student la Facultatea de Metalurgie din București, după care renunță din motive personale. În anii următori practică diverse meserii lucrativ: instalator, zugrav, zidar, ospătar, decorator, este driver la hipodromul din Ploiești și imediat după Revoluție devine student la Facultatea de Filologie-Jurnalistică a Universității „Hyperion“. Are un masterat în Mass-media și comunicare la aceeași universitate.

În 1991 este laureat al concursului „Panait Istrati“, inițiat de Radio România Cultural și Radio France International. Din 1991 este colaborator al TVR 2 ca traducător al serialului „Cartea naturii“ și al filmelor de desene animate de scurt și lungmetraj.

Din 1992 devine colaborator al Editurii Nemira, ca traducător, redactor și corector. Traduce și pentru alte edituri, cum ar fi Alfa – „Spovedania unui bețiv“, Jack London, Dharana – „Ce ar face Confucius“ și „Eliberarea de materialismul spiritual“ – filozofie asiatică, precum și Humanitas: „Scrisori către o tânără gimnastă“, Nadia Comăneci, un best-seller al anilor trecuți, vândut, după cea de-a doua ediție, în o sută de mii de exemplare. Între timp, autorul, nu foarte interesat de publicitate, colaborează cu revista „Albina“, publicând articole și povestiri, cu Radio

România Cultural și Radio România Internațional. Are în lucru încă trei romane cu subiecte inedite.

Între anii 2006 și 2008 este titular ar rubricii săptămânale „Vedete în literatură“, din cadrul emisiunii „Veniți cu noi pe 2“, difuzată de TVR 2, în care autorul prezintă cărți ale celebrităților din diverse domenii

A fost dintotdeauna preocupat de literatură, iubind cartea ca obiect și, evident, pentru conținut. Înainte de '89 nu este interesat să publice, dar imediat după Revoluție scrie romanul „Hanul păcătoșilor“, care, abia după unsprezece ani este publicat prin grija lui Alexandru Condeescu, la Editura Muzeului Literaturii Române. Deși apărut în tiraj foarte mic, romanul intră în atenția criticii și nu numai. Dan C. Mihăilescu îi face o prezentare la televiziune, scrie articolul „Zahei Văzătorul“ în suplimentul literar al „Ziarului financiar“ și include romanul în volumul II al „Literaturii române în postceaușism“. Direcția Generală a Penitenciarelor achiziționează o mare parte din tiraj, cartea servind și astăzi drept manual tinerilor ofițeri. Sociologul Bruno Ștefan își bazează pe aceasta lucrarea de doctorat, intitulată „Mediul penitenciar românesc“, publicată la Editura Institutul European, Secolul XXI. Cartea este tradusă și publicată în America, sub titlul „New Europe, Old Jails“, la Editura InterAcademic Press.

„Hanul Păcătoșilor“ este un roman despre existența aproape neștiută a unei sublumi damnate, așa cum afirma Alexandru Condeescu în „Cuvânt înainte“. Lumea penitenciarelor și a deținuților a incitat dintotdeauna, fiind considerată aproape o altă dimensiune, plină de chin, durere și practic necunoscută celor care nu au trecut pe acolo. În contextul politic și social actual, cartea ar fi benefică potențailor vremii și nu numai, care poate s-ar gândi de două ori înainte să comită ilegalități. Cu puțină publicitate, o reeditare a romanului ar putea avea un succes deosebit.

CUVÂNT ÎNAINTE

Carte de ficțiune inspirată dintr-o realitate trăită pe viu, *Hanul păcătoșilor* explorează captivant și veridic universul damnat al închisorilor de drept comun dinainte de decembrie '89, după ce memoriile, amintirile, jurnalele ultimului deceniu ne-au obișnuit cu inumana suferință din infernul închisorilor politice ale acestui secol al tuturor dictaturilor. Probabil același, încă din vremurile când a fost inventată privarea de libertate ca ispășire pentru cele mai vechi păcate ale lumii, sistemul a păstrat aproape neschimbată psihologia paznicilor și a „clienților“ săi, dincolo de mode și timp, indiferent de sistemul politic. Și totuși, această prefigurare temporară pe pământ a pedepselor veșnice ale iadului este foarte puțin cunoscută celor din afara ei, deși de-a lungul vremii subiectul a fost abordat de autori faimoși precum Cellini, Cervantes, Casanova, Victor Hugo, Alexandre Dumas, Dostoievski, Oscar Wilde, Arghezi, Voiculescu și mulți alții, înainte și după ei.

Octav Bozîntan, fost student al nostru la Jurnalistică, aflat la primul său roman publicat, este un nume încă necunoscut cititorilor de literatură. Cartea de față îl impune ca o certă promisiune a noului val de prozatori cu „vână“ narativă, întorși, după experimentele

textuale ale anilor '80, la plăcerea directă a povestirii, care a dat întotdeauna farmecul primordial al romanului. Autor din aceeași generație cu Radu Aldulescu, Emil Mladin și Dumitru Ungureanu, de pildă (prozatori de tip „Panait Istrati ori Jack London“), atras stilistic în egală măsură de „literatura mahalalei“ interbelice, dar și de cea a „lumii bune“ bucureștene de azi (nu e o mare contradicție), Octav Bozîntan desenează cu dezinvoltură și curaj portretul, care ar putea fi picaresc și pitoresc, dacă n-ar fi atât de dramatic, al unei umanități chinuite, când mizerabile, când demne de milă, creionându-i personajele cu talent narativ și descriptiv (nu lipsite de unele derapaje poetizante sau rocambolesc-senzaționale). Aș fi adăugat, cu multă fantezie a autorului, dacă romanul, fără a fi biografic, n-ar ascunde o nefericită experiență personală „petrecută“ în penitenciarele „epocii de aur“.

Naratorul-personaj al romanului, un tânăr zis „Prințul“, surprins înaintea, în timpul și după „încercarea“ punitivă a închisorii penale cu care se confruntă, străbate inițiativ, de la adolescența zvăpăiată la o amară maturizare, o „sublume“ înfiorată uneori de sentimente omenești, ce transformă micul ei infern cotidian într-un posibil purgatoriu. De altfel, într-un plan mai elaborat, nu întotdeauna verosimil (de parcă diavolul ar fi previzibil?!), cartea tinde să integreze în textura epică de solidă factură realistă a acestei blestimate „case a păcatelor“, ca în *Zabei Orbul*, simbolistica biblică.

O carte matură cu un subiect insolit, mult deasupra unui debut obișnuit, care lasă loc evoluțiilor viitoare ale unui autor bântuit deja, dincolo de propriile expieri biografice, de ispita scrisului ca destin asumat. Căci în literatură, poate mai greu decât a deveni scriitor este a rămâne. Aceasta, însă, numai cititorii o vor decide!

ALEXANDRU CONDEESCU

*Maica Domnului, sfântă, femeie și mamă
laolaltă, dă-mi putere să duc la bun sfârșit, măcar
o dată în viață, ce am început.*

*Maica Domnului, patroană a mamelor
nefericite ca și mama mea și a copiilor răzvrățiți
care nu și-au găsit locul în această lume, ajută-mă.*

*Păcatul, ca și mântuirea sunt datul nostru
etern. Fă ca după noapte, oricât ar fi de lungă, să
nu urmeze alta, decât ziua. Amin.*

AUTORUL

Dintotdeauna șobolanii au mirosit greu. Au puțin. Un miros gri care urcă din nări direct spre creier. Urcă vertical. E un miros gri-vertical. Ca dungile brăzdând hainele celor damnați. Ale păcătoșilor. Ale celor care găesc masă și casă la o singură adresă.

La Han. La Hanul Păcătoșilor.

Zidurile căzuseră unele peste altele, apocalips al cărămizilor sparte și al florilor strivite. Printre dărâmături, fojgăiau șobolanii stârniți. Vechile galerii le fuseseră astupate. Acum se străduiau să-și croiască altele, noi, fără să știe că în curând vor fi luați de cupa excavatoarelor și trântiți în bena basculantelor ce cărau molozul la marginea orașului.

Unul, gata să dispară dacă m-aș fi apropiat mai mult, mă fixa cu ochi negri, răi. Aceiași ochi speriați ca ai celor pe care Ucu îi prindea în cușcă și-i dădea Lizei.

Țarcul cu plăci din beton – așa-numita curte de plimbare – era folosit numai atunci când „băieții“ își ofereau un spectacol barbar, al vânătorii primare. Rețeaua metalică, așezată lângă gheana de gunoi, își primea în scurt timp clientul. Începea panarama. Ucu agăța cușca într-un cârlig, și șobolanul, disperat, sărea mușcând barele metalice. Dinții strălucitori lăseau urme aprinse în duritatea gratiilor. Într-o ultimă încercare de a scăpa, chițcăia sărind încoace și-ncolo.

— Liza, vino aici...

— Lizaa, unde ești?

— Șobolanul, Liza, șobolanul!

Coteica dolofană auzea chemările amatorilor de spectacole cu loc gratuit și, de oriunde era, în scurt timp își făcea apariția. Dacă nu era prin vreun cotlon al curții, o vedeam cum se strecoară pe sub poartă, unduindu-se ca o felină. Se apropia în fugă, gata de luptă cu eternul ei dușman, șobolanul. Sărea cu labele pe cușcă, iar Ucu trebuia s-o ridice sus de tot, ca spectacolul să nu se termine înainte de vreme. Ajunși în țarc, închidea bine poarta și prizonierul era eliberat. Tăcere de gheață. Unul o ținea pe Liza de blană. Ucu deschidea ușița, apoi se îndepărta cu iuțea. Șobolanul aștepta o clipă descumpănit, dar, imediat, țâșnea afară, către libertatea oferită cu atâta generozitate. Slobodă, cu un lătrat scurt, Liza se repezea asupra prăzii. Văzând namila îmblănită, cenușul fugea în salturi mici și iuți către gard. Aici, plăcile de beton, zid în jurul libertății aparente, și picioare înarmate cu bocanci grei îl împiedicau să treacă dincolo, să scape de colții neiertători. Unii picau imediat. Liza le înfugea dinții în ceafă și-i scutura de câteva ori. Când le dădea drumul, erau cârpe fără viață. Liza venea să-și ia recompensa – mângâierile și felicitările de rigoare –, apoi se întorcea la ghemotocul cenușiu, luându-l la mursecat până nu mai rămânea oscior întreg în el.

— Așa, bravo, Liza, fă-i masaj, se auzea câte o voce încălzită de vânătoarea inegală.

Unii îi dădeau mult de furcă. Pur și simplu nu voiau să pice. Când Liza se repezea, săreau în sus și, cu dinții ca niște brice lăsau urme adânci în botul apărât de un strat bun de blană, dar inutil în fața fulgerării disperate. O lăsau descumpănită, țâșnind către una din laturile gardului. Se strecurau printre picioare mult mai repede decât puteau reacționa bocancii vrăjmași, alergând de-a lungul zidului. Altă urmărire, altă cursă și-o nouă întoarcere spre lupta inevitabilă.

— Așa, Liza, prinde-l!

— Nu te lăsa, fetițo!

— Mamă, ăsta e bun de tot!

Șobolanul scăpa de câteva ori, dar curând, obosit, își vărsa sufletul și mațele în botul Lizei.

— S-a dus și acesta...

— Prindem altul.

— Da, mă, da' ăsta a fost bun de tot, merita să trăiască.

— Cine, mă, șobolanu'? Ăștia ie stricători.

— E și el suflet.

Din zecile de șobolani trecuți prin colții coteicii unul singur a scăpat. A avut zile. O alergase bine și, acum, iritată la maximum, tocmai îl agățase cu colții de haina cenușie vârstată cu alb. Ca de obicei, se pregătea să-l arunce în sus și să-l crănțane dintr-o mușcătură. Atunci s-a deschis porțița: intrase un subofițer să vadă de ce strigam. Lupta fusese lungă și atrăgătoare. Poarta, neunsă, scârțâise. Liza a ciulit urechile, atentă, să vadă cine intră. Celui agresat, secunda de pauză i-a fost de ajuns. S-a întors brusc. Colții au atins nasul Lizei, care a scheunat de durere și i-a dat drumul. Șobolanul, cu ultimele puteri, a dispărut printre picioarele lui Papicu.

— Prinde-l, nu-l lăsa!

— Dați-i drumul Lizei, să nu ne scape!

I-am frânt goana apucând-o de blană. A scheunat scurt și s-a oprit.

— Ce-ai, mă, cu ea? Las-o să prindă șobolanul.

— Nu, ăsta a scăpat o dată. E dreptul lui. V-ați distrat destul!

Habar n-am ce mă apucase. Dădusem pe-afară de atâta milă. Sau de solidaritate; și noi, de departe, îmblăniți în același gri vertical, păream niște șobolani monstruoși. Mii de Lize și de bocanci ne hăituiau zi și noapte, fără odihnă. Libertatea nu mai exista decât în dicționar. Odată, Ucu m-a întrebat:

— Cam câți șobolani ar fi de-ajuns s-o termine pe Liza?

— Poate zece, poate cincisprezece, dar trebuie să fie din ăia hotărâți. Să nu dea înapoi chiar dacă o să crânțane câțiva, însă-i o mare porcărie. Nici nu te gândi. Nu înțeleg de ce ne place jocul ăsta absurd.

Între timp, Liza fătase. Trei ghemotoace negre, oarbe și pântecoase sugeau de zor. Când nu dormeau, mâncau. Crescuseră. Mișunau pe lângă coteț. Cel mai durduluu mi-a picat cu tronc. Voiam ca într-o zi, în ziua *aceea*, să-l iau cu mine acasă. Vise, prietene. L-am botezat Burtică, dorindu-mi din toată inima să nu devină și el într-o zi un mâncător de șobolani.

Băieții nu s-au lăsat. Ucu făcuse și a doua cușcă, iar curând îi aveau.

— Sunt cam puțini, dar e înghesuială mare. Se mușcă între ei, dăm drumul luptei.

Îi ținea într-un butoi vechi de tablă în care fusese vopsea. I-a slobozit în țarc. Au fugit care-ncotro. Liza i-a prins pe rând și i-a ucis. Niciodată cel care era mai departe de teatrul de luptă nu încerca să îl ajute pe cel încolțit, ci își căuta propria salvare, pentru ca, apoi, să-i vină și lui rândul, iar ceilalți să fie indiferenți și tot așa, până la ultimul.

Băieții se distraseră copios.

Dar noi nu eram șobolani. Eram, cică, oameni.

CAPITOLUL I

Dora Arsenescu ștergea cu privirea lungul șir de mașini ce umpleau parcare din fața Gării Obor. Lăsa într-a doua, întoarse la barieră, în Baicului, reluă căutarea. Ochii prindeau frânturi de imagini demult familiare. Școala, pe vremuri liceu comercial, casele cu două niveluri ale foștilor impiegați, acum populate de familii mai mult sau mai puțin colorate, neavând în comun cu gara decât adresa din buletin. Autogara cu autobuze râncede, furnicarul din fața prăvăliilor de toată mâna – cândva intitulate pompos Complex Comercial. Viră stânga, claxonă scurt prin fața „Porumbiței“, apoi sui pe trotuarul de lângă bloc oprind motorul.

În spatele gheretei din sticlă și tablă proastă, trei nasuri se ridicară aproape instantaneu, abandonând contemplarea paharelor de „săniuță“, mai mult sau mai puțin pline.

— Hai, spuse unul, și cei trei, cu paltoane de căpătat, lungi până înspre încălțările nedefinite, înnorioate, cândva adidași ori teniși, porniră hotărât.

— E rost, aruncă Gogodică, scărpinându-se-n barba păsloasă.

— O facem pe cucoană, completă Balamuc, târându-și fața fildeșie, machiată de albul cisternelor de tărie filtrate prin ficat.

Americanu, în urma lor, tăcea ca de obicei, dar ochii vineții nu i se dezlipeau de pe haina lungă, din blană albă de mamifer nobil, protejând-o pe Dora de frigul de afară.

Deși aproape douăsprezece, gerul subțire de sfârșit de noiembrie continua să-și facă de cap. Dora tocmai apăsă telecomanda, care, cu un piuit scurt, blocă ușile Mercedesului.

— Sărut mâna!... se aplecă Gogodică ceremonios, întinzându-și buzele în cel mai larg zâmbet cu puțință.

— Ce mai zice doamna? mestecă Balamuc grăbit, cu ochi apucători, dar Gogodică, cu un gest scurt, îl dădu în spate.

— Iertați-l, doamnă, ăsta a luat-o de pe la șapte.

Americanu rămăsese ceva mai încolo. Avea gura încleștată și irișii tulburi. Devenea volubil numai spre seară, când votca de peste zi reușea s-o anihileze pe deplin pe cea din precedentă.

Câțiva neaveniți, trecători de ocazie, își încetiniseră mersul, curioși. Nu ai oricând ocazia să vezi trei drojdieri boschetari tâlhărind una d-aia, cu Mercedes, în plină zi. Și încă pe gratis.

— A, salut, băieți, exclamă Dora zâmbind. Deschise poșeta. Mă întorc în două-trei ore, aveți grijă, continuă ea întinzându-le o hârtie cu fir violaceu.

— Nici o grijă, nici musca nu s-așază pe fieru' lu' matale, o asigură Gogodică luând bancnota elegant, cu două degete. La post suntem, nici nu ne mișcăm d-aicea.

— Gata, Gogule, că se răcește votca, știe doamna, glăsuie Americanu pentru prima dată în acea dimineață.

Trecătorii au grăbit pasul, îndepărtându-se dezamăgiți.

Evident că nu s-ar fi mișcat nici opăriți. „Porumbița“, mai mult geam decât tablă, oferea vizibilitate perfectă. De altfel, cu sau fără plată, acolo i-ai fi găsit de când se lumina până bătea stingerea. Demult, imediat ce își luase mașina, Dora îmi spusese:

— Până acum a mers, că veneam cu getaxul și spuneam șoferului să mă lase la gară, dar ce ne facem dacă îmi vede careva mașina? Și, mai rău, dacă mi-o fură? Îl știi pe Arsenescu. Asta ne-ar trebui!

Am dus-o pe străduțele întortocheate, ieșind din Nifon Bălășescu, în spate. La „Porumbița“. Dora, fără să oprească motorul, m-a privit circumspect. Baraca prost vopsită și clientela nu-i inspirau încredere. Voia o confirmare.

— Aici?

— Aici. O să-ți prezint niște băieți.

Am coborât, i-am zărit și am făcut semn că vreau să le spun ceva.

Bănuind că-i rost de oarece ciupeală, se întrecură trențărindu-și flendurile.

— Săru' mâna lu' mata, găjâi Gogodică, recunoscut drept purtător de vorbe al celor trei. Mișto căruță. Degetele i se plimbau expert pe capota, încă fierbinte, a mașinii.

— Băă, bună rău, făcu Balamuc admirativ, nu se știe dacă la adresa Dorei sau a mașinii.

— Gura, boschet, reteză Gogodică, artizan al înțelegerilor. Îi plăcea să fie singurul vorbitor. Ceilalți puteau să emită opinii, dar numai la masă, când aveau cu ce plăti, sub incinta proteguitoare a „Porumbiței“.

— După lumină ne-am luat, mânca-ți-aș, scuzați, pupăm mânușițele, domniță. Lucește de nu ne mai luăm ochii de la ea. S-o spălăm?

— Nț! Hopa sus!

M-au privit nedumeriți. Limuzina metalizată părea că le pregătește o festă. Dora, docilă, înțelese pe dată.

— Sus, mă, sau nu mai pupați nimic.

Au început să se scurgă în habitacul. Parcă-i primeam în suflet pe cei trei Crai de la Răsărit. Întâi Americanu, apatic precum de obicei, dar nevenindu-i să creadă, apoi, împins, Balamuc, mârâind printre

dinți – „dă' ce-are ăștia cu noi?” – ultimul Gogodică, scuturându-și pantalonii și tenișii cu aere de mare senior.

Dora a urcat și ea la volan, eu în dreapta, motorul a pornit.

Gogodică, mai mult decât conștiincios, mă bate pe umăr întrebând cu glas scăzut:

— Pe cine mardim, coane? E mulți?

— Pe nimeni, Gogule, facem o plimbare. Vă place cu Mercedesul?

— Păi, mie, să n-am parte, numai în d-astea mi-a plăcut, se lansă Americanu, dar palma grea a lui Gogu, venită iute să-i șteargă entuziasmul, îl potoli instantaneu.

— Zi-i, Gogule, unde-i prăvălia lui frate-tău?

— Păi, nu știi? Vizavi de Cosmos. Adică unde a fost cinematograful'.

Duhoarea de rachie dospită conștiincios îmi îngreuna respirația. Trebuia un remediu. Am deschis torpedoul. Pachetele erau acolo. Veșnicile pachete americane ale Dorei. Mai mult cu sila, le-am înfipt între buze câte-un pai alb.

Dora deja ieșise din Baicului așteptând semaforul pentru Pantelimon. M-am întors spre banchetă:

— Gogule, când dăm de prăvălie, îmi spui.

Gogodică, mestecând țigara abia începută, afirmă mut din cap.

— Aici e, izbucni el când ajunserăm la destinație. Tot drumul îl simțisem foindu-se și nemaiîncăpându-și în piele.

Dora frână, iar la îndemnul meu dădu glas claxonului. O dată, încă o dată. Și încă o dată. O picoliță îl văzu pe Gogu făcând semne prin fereastra deschisă și-l chemă pe „șefu”. Un țigan gras catadicsi să-și plimbe costumul afară din prăvălie.

Contrastul era evident. Cu cămașa lui cu gulcer tocit, cu pantalonii unici, pe care dacă și-i spăla trebuia să stea în casă până se uscau, Gogodică nu arăta deloc a fi fratele birtășului cu zâmbet presărat de mult galben de douăzeci și patru de carate, cu mâini trase în jos de brățări aberante. Pariu că pe sub cămașă gâtul i se îndoia sub povara zalelor de aur.

— Are frate-tău ceva roșeață, ai, Gogule?

— Are, vere, că-i deștept, oftă Gogodică.

— Da' ție-ți dă ceva?

Gogu strânse din buze, făcându-mi semnul de du-te-vino cu mâna prin aer. Dora îl ochi în oglinda retrovizoare și zâmbi înfundat. Mascoală deschise ușa, ploconindu-se. Mai mult în fața mașinii de jde mii de parai – cum o și echivala cu priviri lacome – decât într-a noastră. Cu atât mai puțin în fața păduchiosului de frate-său.

— Pofțiți!

După care nu mai zise nimic. Mâna îi rămăsese înțelestată de mânerul rece. Căpătase o expresie tâmp-interogativă. Noi doi nu prea ne aveam la suflet, după o întâmplare veche de mai bine de cincisprezece ani. Veneam de la școală, eram printr-a șaptea. Mascoală împlinise douăzeci, era regele gării, bea zdravăn și, când nu avea cu ce, vămuaia puștii. Mama îmi cumpăra tot ce visam și ce nu visam, dar nu vedeam un ban de buzunar. Avea ea un principiu – să nu dai copilului bani că se-nvață rău – așa că n-am știut cu ce să plătesc biletul de liberă trecere. Capul mi-a răsunat multă vreme după palma primită. „De ce n-ai, mă? Ce, măta nu-ți dă? Nu știe că pe Mascoală îl arde gâtul?“ Nu știa, de unde să știe? Primăria avea în subordine vreo două mii d'alde Mascoală, care pentru ea nu însemnau mai mult decât niște nume trecute pe cartea de muncă. Și dacă ar fi știut, l-ar fi strivit ca pe-un... ca pe-un...

Începuse să mă buzunărească metodic. „Las' că tot îți iau eu ceva“. Lumea se oprea o clipă, eram doar în fața complexului, se uitau și grăbeau pasul. Cine s-ar fi pus cu Mascoală? Ochii mi se umpluseră de lacrimi. Nu atât de usturime, cât de rușinea că nu mă pot apăra. Era prea mare și prea puternic: pe deasupra, mă mai vedeau și oamenii. Stiloul chinezesc i se scursese deja în buzunar. „N-are decât să-l ia, numai să-mi dea drumul, dacă mă mai ține puțin, precis trece vreun vecin și se află acasă“. Nu-mi păsa de stilou.

Mai aveam o grămadă, dar ideea că ai mei ar fi aflat întâmplarea mi se părea de nesuportat. Ar fi telefonat imediat generalului Preda, prieten al bunicului, și cine știe ce-ar fi ieșit? Poate că Mascoală ajungea după gratii, unde mai fusese. Mie la ce mi-ar fi folosit? Ei aveau mașinile, principiile și serviciile lor, dar eu, un puști de aproape treisprezece ani, silit să trec zilnic cu ghiozdanul prin fața gării, cum aveam să mă apăr de nenumăratele lui neamuri? Cum să te ferești de cumplitul Gogodică, fratele lui mai mare, de trupul de urs și barba înfricoșătoare, în fața căruia se zice că până și Mascoală se făcea mic?

„Lasă puștiu-n pace!“, bubui un glas lângă noi. Gogodică își încleștase degetele de mâna care mă ținea prizonier. „Da’ de ce?“ „E nepotu’ lu’ dom’ avocat!“ „Al lu’... ?“ „Da, bă! Dă-i înapoi ce i-ai luat și când îl vezi, lasă-l în pace“. Cu părere de rău, mâna lui Mascoală a părăsit fâșul canadienei. Gogu m-a luat pe după umeri și m-a trecut dincolo de gang. „Uite, mă, zece lei, da’ să nu-i spui lu’ dom’ avocat, promiți? Dacă mai ai vreun necaz, spui că ești prietenul meu și nimeni nu-ți mai face nimic“. Am dat din cap a înțelegere. Nici până astăzi nu știu de ce am luat banii. O dată cu trecerea anilor mă făcusem cât ei de mare, apoi și mai mare, și mai iute, cu mai mulți centimetri la biceps și frica dispăruse ascunsă în vreun cotlon al minții, ca o amintire de care vrei să scapi. Deși după aceea i-am returnat lui Gogu, spre a fi băuți, de multe sute de ori acei zece lei, dar banii de atunci nu au avut preț.

Nu m-am dus direct acasă. Nu departe era un parc. M-am așezat pe o bancă, dând drumul unei noi porții de plâns. Poate și un rest de frică din întâmplarea de adineauri, dar mai ales consecința a revelației venite să întărească o indubitabilă stare de fapt. Eram nepotul avocatului Podeanu, al marelui Podeanu pe care până și Gogodică – cel de care chiar și regele Mascoală se temea – îl respecta. Respect și teamă. Și, dacă mai era nevoie, în mintea mea de copil m-am simțit încă o dată îngrozitor de mândru că sunt nepotul bunicului meu.

Trecuse vremea și din Mascoală, în ciuda banilor, nu mai rămăsese decât renumele. Ne făcuserăm băieți mari. El, cârciumar la marginea Bucureștiului. Eu, în Mercedes, cu șofer îmbrăcat în vulpe argintie. Bașca niște cizme cât un sfert de garsonieră din care țâșneau genunchi obraznici cu rotula mică, de expoziție.

— Gata, Dora, întoarce la „Porumbița“.

Am smuls portiera din mâna lui Mascoală. Gogodică, fratele sărăcit de destin și votcă, pentru o clipă cu fundul în Mercedes, egalase puțin conturile. Timpul nu șterge nimic. Ierți, dar nu uiți. Nici eu, întrucâtva, după mai bine de cincisprezece ani. Dora a demarat iute, făcând să fluture costumul lui Mascoală. Comoara asta de femeie nu avea nevoie de explicații. Trecuserăm împreună prin prea multe ca să nu priceapă instantaneu tot ce voiam de la ea. A făcut giratoriul la benzinărie, angajându-se în sens invers prin defileul de beton al Pantelimonului. Câteva momente, imaginea lui Mascoală urmărindu-ne cu privirea stăruie pe trotuarul din fața cârciumii cu salon de Bingo. *Mă revăzuse* în Mercedes. Mă văzuse lângă haina alb-argintie a Dorei. *Continuam* să circul în Mercedes. Ca și pe vremuri, acum din alte motive, în buzunar nu-mi zornăia nici un chior, dar la volanul acoperit cu piele fină stătea Dora, femeie din tagma celor la care, cu toți banii lui, n-avea să ajungă niciodată.

Iar asta năștea legende, la mare preț în lumea Oborului, a Gării și-a Pantelimonului. Hidalgo sărăcit căruia, și după ce moare în ruinele putrede ale cetății, dar fără să-și fi vândut titlurile, i se spune tot „don...“ și nu e dus la cimitirul comun, ci e zidit în cripta strămoșilor. În clipa aia, Mascoală, cu tot aurul lui, ne ura. Pe mine, pentru că, oricât mă terfelisem, sângele Podenilor nu mi-l lua nimeni, pe Gogu pentru că era frate-său.

De atunci, triumvirii, contra unei oarece sume echivalând viața lichidă pe următoarele zile, păzeau mașina. Uneori, când erau destul de treji, o spălau și mai căpătau un bonus.

Aproape triumfiulară, închisă pe toate laturile de blocuri dăinuia, scăpată ca prin minune, o urmă din ce fusese odată cartierul Ferdinand. Rudă mai tânără a Cotrocenilor, cu care la o privire de ansamblu aducea destul de bine, zona fusese parcelată cu vreo șaptezeci, optzeci de ani în urmă, spre a fi oferită, contra unei sume nu prea piperate, funcționarilor de stat doritori să-și ridice case prin împrumuturi bancare pe termen lung.

Deși eteroclit, conglomerat de stiluri și toane ale proprietarilor, cartierul – patru străzi mari și late, câte mai rămăseseră – nu avea nimic dizarmonic.

Din loc în loc tei uriași, ce an de an deveneau și mai impunători, terorizau lucrătorii de la Renel și Telefoane, amenințând să rupă firele întinse pe stâlpi. Printre pietrele pavajului, atunci când îi venea sorocul, iarba creștea aproape nestingherită, agresată doar arareori de puținele mașini ale proprietarilor. Vilele, în care puteai să găsești laolaltă două-trei generații de bucureșteni get-beget, se înșiruiau cumiști, purtându-și vechimea cu demnitate, fiecare cu viața ei, ba chiar puținel arogante și mândre, sfidând centura de beton, triumfiul blocurilor amenințând să le strivească. În partea dinspre gară, parterul „F“-ului cu douăsprezece scări era tăiat de un gang îngust, inaccessibil mașinilor, prin care Dora, ori de câte ori trecea, avea senzația că străbate un tunel al timpului.

Imediat ce părăseai gangul, se panorama o altă lume, cine știe cum și prin intervenția cui scăpată de buldozere. Dora, terorizată zi și noapte de traficul Dorobanților, colț cu Ștefan cel Mare, încetini pasul, umplându-și privirea de imaginea vie a ceea ce părea un album cu ilustrate dinainte de război. Făcu vreo cincizeci de metri pe Amiral Murgescu, apoi coti dreapta pe Spătarul Milescu. Cetatea gri, cu acoperiș țuguiaț, turn și cireș în curte, nu i se mai părea așa de ostilă ca la început. Deschise poarta impozantă, se feri cât putu de afecțiunea și de labelle veșnic înnoirate ale lui Burtică, maidanez

cu care soarta fusese mai mult decât îngăduitoare, ajunse la ușa din spate și apăsa butonul soneriei.

„Bing-bang!“

Ochii mi-au alunecat în treacăt peste ceas. Douăsprezece și ceva. Camera dezordonată, ca de obicei. Biroul plin de terfeloage, praf, scrumieră ochi. Boarfe peste tot.

„Bing, bing, bang!“

Ea trebuie să fie. Am alunecat spre geam. Sus, cer de noiembrie, prevestind burniță. Jos, mai mult blană decât conținut, Dora Arsenescu aștepta să urce.

— E deschis, ce tot suni de fiecare dată?

Jovial, într-un acces de prietenie neprefăcută, Burtică își ștergea de zor etichetele pe poalele mantoului. Dora dispăru din raza vizuală, pentru ca imediat să aud pași grăbiți înghițind scara în spirală a turnului. Ajunsă la mansardă, găfâia ușor. Între ea și rudele mele se stabilise un armistițiu. Nici una dintre părți nu-i plăcea întâlnirea, așa că o evitau pe cât le stătea în putință.

— Ai o perie? întrebă ea, încercând să-și tragă sufletul după cele trei etaje urcate aproape în fugă.

— Las-o întâi să se usuce. I-am luat haina, am răscolit după un umeraș, l-am găsit greu, am aninat-o de unul dintre rafturile bibliotecii.

În general, Dora trecea peste preludiu. Îmbrăcămintea flutură iute, în neorânduială, peste manuscrisele biroului. Nu avea la dispoziție mai mult de o oră, rareori două. Iar bateriile trebuiau încărcate pentru toată săptămâna. De câte ori părase firma în timpul programului, angajații intrau în relaș. Pierdea ceva parale, dar cum vizitele continuau să se succedă cu regularitate, balanța părea să cadă pe plus. Ajunsesem s-o cunosc destul de bine. Adică să pendulez elegant pe limita în care un bărbat poate să afirme că știe câte ceva despre o femeie. Despre una anume, nicidecum despre femei în general.

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

#RESPECTYourself

Libris

EDITORIAL

Respect pentru oameni și cărți

Pentru comenzi și detalii:

LIBRIS EDITORIAL SRL
str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, cod 500030
tel.: 0268.477.799
e-mail: editura@libris.ro

www.libris.ro